

Tlač a informácie

TLAČOVÉ KOMUNIKÉ č. 39/08

24. jún 2008

Rozsudok Súdneho dvora vo veci C-188/07

Commune de Mesquer/Total France SA, Total International Ltd

ZÁSADA ZNEČISŤOVATEĽ PLATÍ SI VYŽADUJE PREBRATIE FINANČNÝCH NÁKLADOV ZNEŠKODNENIA ODPADU VZNIKNUTEHO PRI STROSKOTANÍ TANKERA

Požiadavka riadneho prebratia článku 15 smernice o odpadoch môže viesť k tomu, aby výrobca výrobku z ktorého pochádza odpad znášal náklady zneškodnenia odpadu vzniknutého náhodným únikom ropných látok do mora.

Talianska spoločnosť ENEL uzavrela so spoločnosťou Total International Ltd zmluvu na dodávku ťažkého vykurovacieho oleja z prístavu Dunkerque (Francúzsko) do prístavu Millazo (Taliansko). Na splnenie tejto zmluvy spoločnosť Total raffinage distribution, teraz Total France SA, predala predmetný ťažký vykurovací olej spoločnosti Total International Ltd, ktorá si prenajala tanker Erika, plávajúci pod maltskou vlajkou. Dňa 12. decembra 1999 tanker Erika stroskotal pri bretónskom pobreží (Finistère, Francúzsko) pričom časť z nákladu z jeho zásobníkov unikla do mora, spôsobiac znečistenie francúzskeho atlantického pobrežia.

Obec Mesquer zažalovala podniky skupiny Total o náhradu nákladov vynaložených na činnosti čistenia a odstránenia znečistenia z jej pobrežného územia, vychádzajúc zo smernice o odpadoch. Podľa obce ropné látky, ktoré náhodne unikli do mora predstavujú odpad v zmysle smernice a náklady jeho zneškodnenia teda majú znášať spoločnosti Total International Ltd a Total France, v ich postavení „predchádzajúcich držiteľov“ alebo „výrobcu výrobku z ktorého pochádzajú odpady“.

Na účel rozhodovania o opravnom prostriedku, ktorý mu bol podaný, Cour de cassation (Francúzsko) žiada Súdny dvor o výklad uplatniteľných ustanovení Spoločenstva¹.

- **O otázke, či ťažký vykurovací olej, ktorý náhodne unikol do mora v dôsledku stroskotania má byť považovaný za odpad v zmysle smernice**

¹ – Smernica Rady 75/442/EHS z 15. júla 1975 o odpadoch (Ú. v. ES 1975 L 194, s. 39; Mim. vyd. 15/001, s. 23), zmenená a doplnená rozhodnutím Komisie 96/350/ES z 24. mája 1996 (Ú. v. 1996 L 135, s. 32; Mim. vyd. 15/003, s. 59).

Súdny dvor zastáva názor, že ťažký vykurovací olej dopravovaný loďou nepredstavuje „odpad“, ak je komerčne využitý alebo predaný za hospodársky výhodných podmienok a ak môže byť skutočne používaný ako palivo bez potreby predchádzajúceho spracovania.

Takéto ropné látky, ktoré náhodne unikli za okolností stroskotania, zmiešané s vodou ako aj s usadeninami a unášané pozdĺž pobrežia členského štátu až kým neskončili na pobreží však **majú byť považované za látky, ktoré ich držiteľ nemal úmysel vyrobiť a ktorých sa zbavuje, hoci neúmyselne pri príležitosti ich dopravy, takže majú byť kvalifikované ako odpad v zmysle smernice.**

- ***O otázke, či v prípade stroskotania tankera, možno výrobcu ťažkého vykurovacieho oleja, ktorý unikol do mora a/alebo predajcu tohto ťažkého vykurovacieho oleja a nájomcu lode, ktorá túto látku dopravovala zaviazat' na znášanie nákladov spojených so zneškodnením takto vzniknutých odpadov, hoci látka, ktorá unikla do mora bola dopravovaná tretími osobami, v danom prípade námorným dopravcom***

Súdny dvor na úvod pripomína, že za okolností prejednávanej veci, smernica o odpadoch stanovuje, že v súlade so zásadou znečisťovateľ platí, tieto náklady musia znášať „predchádzajúci držiteľia“ alebo „výrobca výrobku, z ktorého odpady pochádzajú“.

Súdny dvor poznamenáva, že pri stroskotaní vlastníka lode, ktorá dopravuje ropné látky ich má v držbe bezprostredne pred tým ako sa stanú odpadom. **Za takýchto okolností vlastník predmetnej lode môže byť považovaný za pôvodcu tohto odpadu a z toho dôvodu môže byť kvalifikovaný ako „držiteľ“ v zmysle smernice.**

Vnútroštátny sudca však môže vzhľadom na údaje, ktoré má sám posúdiť konštatovať, že **predajca ropných látok a nájomca lode, ktorá ich dopravuje zapríčinili „vznik odpadu“, pokiaľ dôjde k záveru, že tento predajca–nájomca prispel k nebezpečenstvu vzniku znečistenia spôsobeného pri tomto stroskotaní, najmä ak opomenul prijať opatrenia smerujúce k predídeniu takejto udalosti, akými sú opatrenia týkajúce sa výberu lode.**

Súdny dvor v tejto súvislosti zastáva názor, že smernica o odpadoch nebráni tomu, aby členské štáty za uplatnenia dohovoru o občianskoprávnej zodpovednosti² a dohovoru FIPOL³, stanovili obmedzenia, alebo výnimky zo zodpovednosti v prospech vlastníka lode a nájomcu lode, ako aj vytvorenie fondov, akým je Medzinárodný fond na kompenzáciu škôd vzniknutých v dôsledku znečistenia ropnými látkami (FIPOL).

Pokiaľ ale náklady zneškodnenia odpadu neznáša, alebo nemôže znášať FIPOL, a ak za uplatnenia stanovených obmedzení a/alebo výnimiek zo zodpovednosti, vnútroštátne právo členského štátu, vrátane vnútroštátneho práva, ktoré vyplýva z medzinárodných dohovorov, bráni tomu, aby tieto náklady znášal vlastník lode a jej nájomca, hoci by boli považovaní za „držiteľov“, takéto **vnútroštátne právo musí umožňovať, aby tieto náklady znášal „výrobca výrobku, z ktorého pochádza odpad“, ktorý takto vznikol. Podľa zásady znečisťovateľ platí však takýto výrobca môže byť povinný znášať tieto náklady iba ak svojou činnosťou prispel k nebezpečenstvu vzniku znečistenia ku ktorému došlo pri stroskotaní lode.**

² – Medzinárodný dohovor o občianskoprávnej zodpovednosti za škody vzniknuté v dôsledku znečistenia ropnými látkami, prijatý v Bruseli 29. novembra 1969, v znení protokolu podpísaného v Londýne 27. novembra 1992 (Ú. v. EÚ 2004, L 78, s. 32; Mim. vyd. 11/050, s. 109).

³ – Medzinárodný dohovor o zriadení Medzinárodného fondu na kompenzáciu škôd vzniknutých v dôsledku znečistenia ropnými látkami, prijatý v Bruseli 18. decembra 1971, v znení protokolu podpísaného v Londýne 27. novembra 1992 (Ú. v. ES 2004, L 78, s. 40; Mim. vyd. 11/050, s. 117).

Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Súdny dvor.

Jazyky, ktoré sú k dispozícii: BG, ES, CS, DE, EL, EN, FR, IT, HU, NL, PT, RO

Úplné znenie rozsudku sa nachádza na internetovej stránke Súdneho dvora:

[C-188/07](#)

Vo všeobecnosti je znenie na internete prístupné v deň vyhlásenia rozsudku od 12. hodiny SEČ.

Podrobnejšie informácie Vám môže poskytnúť pán Balázs Lehóczki

Tel.: (00352) 4303 5499 Fax: (00352) 4303 2028

*Obrazové záznamy zo zasadnutia sú k dispozícii na EBS „Europe by Satellite“;
túto službu poskytuje Európska komisia, Generálne riaditeľstvo tlače a komunikácie,*

L - 2920 Luxemburg, tel: (00352) 4301 35177, fax: (00352) 4301 35249

alebo B-1049 Brusel, tel: (0032) 2 29 64106, fax: (0032) 2 29 65956